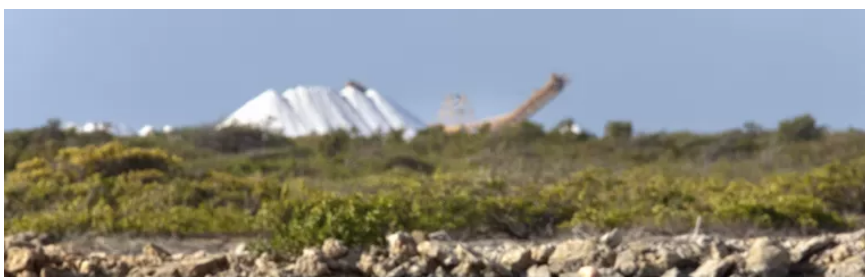

Bonaire

Greenpeace: Nederland doet te weinig om Bonaire te beschermen tegen bedreiging klimaatverandering

Trouw

Bonaire Eiland, Nederlandse Antillen, Flamingo met op de achtergrond zoutmijnen. Beeld ANP / Frans Lemmens

Het zuiden van het eiland Bonaire kan onder water komen te staan, en inwoners lopen steeds meer gevaar door orkanen. Maar de Nederlandse overheid doet veel te weinig om deze gevolgen in kaart te brengen, concluderen onderzoekers.

Maarten van Gestel 28 september 2022, 19:00

Bonaire wordt hard geraakt door klimaatverandering als de wereldwijde opwarming niet wordt beperkt, maar de Nederlandse overheid doet hier nauwelijks onderzoek naar. Dat concluderen onderzoekers van de Vrije Universiteit Amsterdam in een

onderzoek in opdracht van Greenpeace. De milieuorganisatie voegt hieraan toe dat het vanuit Nederland ernstig schort aan plannen of beleid om het eiland te beschermen.

De temperaturen zullen stijgen in de bijzondere gemeente van Nederland, extreme weersomstandigheden nemen toe, en door zeespiegelstijging dreigt het zuidelijke deel van het eiland onder water te lopen. Aan dijken en deltawerken, zoals op het Nederlandse vasteland, ontbreekt het.

“De Nederlands Caribische eilanden, waaronder Bonaire, zijn tot nu toe het ondergeschoven kindje geweest van het Nederlandse klimaatonderzoek”, zegt onderzoeksleider en hoogleraar milieueconomie Pieter van Beukering.

Meest kwetsbare gemeenten

Van Beukering, tevens directeur van het Instituut voor Milieuvraagstukken (IVM), vindt het opzienbarend dat de Nederlandse overheid wel uitgebreid onderzoek doet naar bijvoorbeeld overstromingsrisico's voor Almere of Zaltbommel, maar nauwelijks zicht heeft op de gevolgen voor mogelijk haar meest kwetsbare gemeenten.

Faiza Oulahsen, hoofd klimaat en energie bij Greenpeace Nederland, benadrukt dat Nederland voor het beschermen van de BES-eilanden dezelfde verantwoordelijkheid draagt als voor gemeenten hier. “Van Den Helder kun je ook niet vragen dat ze zichzelf op eigen kosten wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering.”

De VU-onderzoekers berekenden de gevaren voor Bonaire op basis van de meest gunstige tot de meest ongunstige klimaatscenario's, afhankelijk van de concentratie van broeikasgassen in de lucht. Opvallend is dat de schade voor het eiland in 2050 enigszins beperkt lijkt, hoewel het koraalrif gevaar loopt en overstromingen dreigen. De schade zal in 2150 aanzienlijk substantieel zijn, met name in de meest ernstige scenario's.

Overstromingen, orkanen

De grootste risico's zijn (permanente) overstromingen, onbewoonbare woningen en zieken en doden, ook door hitte. In een slecht scenario loopt potentieel ruim tweeëndertig vierkante kilometer onder water, met name in het zuiden van het eiland. Alle wegen die naar het zuiden leiden en een deel van de landingsbaan

kunnen onder water komen te staan, net als een kwart van het cultureel erfgoed.

Daarnaast staat de welvaart van het eiland onder druk. Bonaire is voor haar inkomsten sterk afhankelijk van toerisme, veelal vanwege haar Caribische koraalriffen. Door opwarming en verzuring van de oceanen zullen deze riffen in de ernstigste gevallen voor 50 tot 90 procent uitsterven. Dit leidt enerzijds tot ernstigere overstromingen, aangezien het rif de golven tegenhoudt. Anderzijds kan het wegvallen van (duik)toerisme een kwart van de inkomsten van het eiland doen verdwijnen.

Het jaartal 2150 lijkt ver weg, maar bij investeringen in bijvoorbeeld infrastructuur is het gebruikelijk om zo ver vooruit te kijken. Wanneer de opwarming van de aarde geremd wordt, komt in het beste scenario 'slechts' zo'n zestien vierkante kilometer onder water te staan door zeespiegelstijging op het eiland, dat pakweg twintigduizend inwoners telt.

Bouw zeemuren

Greenpeace eist dat de overheid meer onderzoek instelt naar de gevolgen van klimaatverandering voor het eiland, en duidelijke beleidsplannen opstelt om haar gemeente te beschermen. Daarom bereidt de organisatie samen met inwoners van Bonaire op dit moment een rechtszaak voor tegen de Nederlandse staat.

Mogelijke ingrepen vanuit Nederland zouden het herstellen van het koraalrif en mangroves zijn, of het vooraf ontruimen van gebieden. Een zeemuur is een optie, hoewel inwoners van Bonaire hiervan geen fan zijn. Ook roept Greenpeace staatssecretaris Van Huffelen (Koninkrijksrelaties) op vergelijkbaar onderzoek te doen voor andere eilanden van Caribisch Nederland.

Hoewel het onderzoek gefinancierd is door Greenpeace, verzekert Van Beukering wetenschappelijke objectiviteit. "Wij hebben onze reputatie hoog te houden, en Greenpeace vroeg zelf nadrukkelijk om een zo feitelijk mogelijk onderzoek." Noch het team van Van Beukering noch Greenpeace zou belang hebben bij een overtrokken beeld van de gevolgen van klimaatverandering. Voor de rechtszaak is een objectieve uitwerking nodig.

Oulahsen van Greenpeace zegt dat zij liever had gezien dat de Nederlandse overheid dit (dure) onderzoek had gefinancierd. "Maar omdat de overheid haar verantwoordelijkheid hierin niet neemt,

voelden wij ons genoodzaakt om dat wel te doen.”

De overheid zelf is positief over het onderzoek. “Het rapport van Greenpeace is waardevol om meer zicht te krijgen op de brede sociaal-maatschappelijke en ecologische effecten van klimaatverandering”, schrijft een woordvoerder van het ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties. “Het kabinet gaat daar graag met Greenpeace over in gesprek, om hun inzichten te betrekken bij de vervolgstappen.”

Bonaire is op dit moment nog voldoende beschermd tegen de omliggende zee, vult het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan. “Maar: als er op termijn geen maatregelen worden genomen, kan een deel van Bonaire te maken krijgen met de gevolgen van zeespiegelstijging. Het kabinet deelt de zorgen van Greenpeace hierin en wil dat voorkomen.”

Lees ook:

De biodiversiteit op Bonaire wordt bedreigd

Wie de biodiversiteit van Nederland onderzoekt, kan niet om Caribisch Nederland heen. Maar bedreigingen voor de tientallen unieke soorten op het eiland [liggen op de loer](#).

Haring, zalm of toch tilapia? Welke vis heeft de minste impact op het klimaat?

Wie zijn klimaatimpact wil verkleinen, kan meerval en tilapia beter laten liggen. [Mosselen en haring doen het juist verrassend goed](#) (beter nog dan sommige vleesvervangers).

duurzaamheid&economie

Net binnen

MEER >

Sport [Veldrijden](#)

Gretige Mathieu van der Poel weet toch weer te verbazen

Liveblog [WK voetbal](#)

Duitsland tegen Spanje is nu al een kraker op WK

Liveblog [Oorlog in Oekraïne](#)

Gouverneur meldt massale Russische aanvallen op Cherson

[Iran](#)

Nicht van Iraanse ayatollah opgepakt na kritiek op regime

[ChristenHeide](#)

Reportage [Veengrond](#)

‘Grondwater kan hoger, maar doe het voorzichtig’

Analyse [Klimaatacties](#)

Worden klimaatactivisten **harder aangepakt** dan boeren?

Best gelezen

[MEER >](#)

- 1 **Poetins gezag onder zijn bondgenoten smelt weg**
- 2 **Rellen na overwinning Marokko op WK**

[MEER DUURZAAMHEID&ECONOMIE](#)

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip [hier](#) onze journalisten _____

Algemeen

Over ons
Contact met Trouw
Privacystatement
Abonnementsvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Cookiebeleid
Privacy-instellingen
Auteursrecht
Colofon

Service

Klantenservice
Mijn account
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer Trouw

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
Archief

Op alle verhalen van Trouw rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@trouw.nl.

© 2022 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden